

Sygn. akt: III U 800/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 grudnia 2014 r. w O.

sprawy z odwołania A. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie

na skutek odwołania A. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 03.07.2014r. **nr** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż brak jest podstaw do podwyższenia o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika A. Z. w roku składkowym obejmującym okres od 01.04.2014r. do 31.03.2015r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 lipca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. podwyższył A. Z. o 50% stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od 1.04. 2014r. do 31.03.2015r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że płatnik składek nieprawidłowo ustalił stopę procentową na ubezpieczenie wypadkowe 1,76% zamiast prawidłowej stopy 1,93%.

W odwołaniu od powyższej decyzji A. Z. podniósł, że prawidłowo określił liczbę ubezpieczonych w dokumentach rozliczeniowych (...). W latach poprzednich płatnik zatrudniał powyżej 9 osób, więc był zobligowany do sporządzenia rocznej deklaracji (...), w której wskazuje się liczbę ubezpieczonych i rodzaj działalności. Wszystkie czynności wykonywane były prawidłowo. ZUS określił według złożonych dokumentów stopę ubezpieczenia wypadkowego w wysokości 1,76 na okres od 01.04.2013 do 31.03.2014. W roku 2013 płatnik składek zatrudniał poniżej 9 pracowników, w związku z czym, nie mógł według ustawy składać deklaracji (...), w której to określa

się liczbę ubezpieczonych i wskazuje kod (...). Deklaracje składane do ZUS zawierają właściwe dane dotyczące liczby ubezpieczonych i kodu (...). Płatnik prawidłowo postąpił nie składając deklaracji (...)w sytuacji zatrudnienia mniejszej niż 9 liczby ubezpieczonych. W deklaracji obejmującej nowy okres wypadkowy tj. deklaracji za miesiąc 04/2014 i deklaracji za miesiąc 05/2014 płatnik składek zastosował tą samą stopę ubezpieczenia wypadkowego, jako obowiązywała w okresie poprzednim tj. 1,76 zamiast 1,93 co było wynikiem przeoczenia zmiany okresu obowiązywania stawek ubezpieczenia wypadkowego. Niesłuszne jest stwierdzenie, że wykazana przez płatnika stopa ubezpieczenia wypadkowego w wysokości 1,76 % wynika z nieprawidłowo ustalonej liczby ubezpieczonych. Płatnik składek składając deklarację za 04/2014 i 05/2014 nie podał żadnych nieprawdziwych informacji, które skutkowałyby zniżeniem stopy procentowej. Samo określenie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie wchodzi w zakres przepisu art.31 ust.6, a więc brak było podstaw do zastosowania wobec wnioskodawcy kary polegającej na podwyższeniu o 50% stopy procentowej składki. Informacja przekazana przez wnioskodawcę zawierała dane nieprawidłowe, a nie dane nieprawdziwe, podlegające korekcie przez płatnika albo przez organ rentowy w trybie art. 31 ust. 10-12 ustawy wypadkowej. Ponadto płatnik składek rozlicza się terminowo z obowiązków wobec ZUS składając deklaracje i dokonując stosownych opłat. W dniu 10.06.2014r. otrzymano pismo dotyczące wszczęcia postępowania w sprawie zniżenia stawki na ubezpieczenie wypadkowe za m-c 04/2014 i 05/2014 - wymagana korekta została wykonana natychmiast.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i wskazał, że na podstawie art.28 ust.4 zgodnie z ustawą z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009r. Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) płatnik składek zgłoszony w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w okresie od stycznia danego roku do 31 marca następnego roku, stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala na podstawie liczby ubezpieczonych podlegających zgłoszeniu do ubezpieczenia wypadkowego w ciągu pierwszego miesiąca, od którego płatnik składek został zgłoszony w ZUS.

Płatnik składek zgłoszony w Zakładzie w okresie od dnia 1 stycznia danego roku do dnia 31 marca następnego roku należy do grupy działalności ustalonej dla jego rodzaju działalności według (...) ujętego w rejestrze REGON w dniu, od którego płatnik składek jest w Zakładzie zgłoszony (art. 29 ust. 2 powołanej ustawy). Ustalenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe następuje przede wszystkim z uwzględnieniem takich okoliczności jak data zgłoszenia płatnika w Zakładzie, liczba osób zatrudnionych i grupa działalności.

Obowiązek posługiwania się określoną wysokością stopy procentowej składki, ustaloną na zasadach wskazanych w powołanej ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wynika wprost z przepisów w/w ustawy.

W związku z powyższym w okresie wskazanym w decyzji płatnik zobowiązany był do ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 50 % najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności. Zgodnie z Załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz.U. z 2013 r. poz. 878 z późn. zm) prawidłowa stopa procentowa, którą płatnik powinien wskazać wynosiła 1,93 %. Zgodnie z art.34 ust. 1 i 3 powołanej ustawy , w przypadku płatników składek, o których mowa w art.28 ust.1, którzy nieprawidłowo ustalili liczbę ubezpieczonych lub grupę działalności, co spowoduje zniżenie stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Zakład w sytuacji jest zobligowany do wydania decyzji. W czerwcu 2014 r. wpłynęła do Zakładu korekta z dokumentów rozliczeniowych z zastosowaniem prawidłowej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Złożone przez płatnika wyjaśnienia zostały przez Zakład przeanalizowane, lecz biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy nie mogły wpłynąć na odstąpienie od sankcji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był w zasadzie bezsporny. Żadna ze stron nie kwestionowała bowiem, że liczba ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek A. Z. wynosiła w kwietniu i maju 2014r. – poniżej 9 osób i że działalność prowadzona przez odwołującego się określona była kodem (...) 2007 i 2004 tj., pozostałe sprzątanie i sprzątanie i czyszczenie obiektów”. Taki stan istniał w dacie zgłoszenia do ZUS i na dzień 31.12.2013r.

Przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie było to, czy wskazanie w deklaracjach rozliczeniowych wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe powinno skutkować zastosowaniem wobec odwołującego się sankcji w postaci podwyższenia o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na rok składkowy od 1.04.2014r. do 31.03.2015r.

W bezspornym stanie faktycznym niniejszej sprawy, ocenie Sądu trafne jest stanowisko odwołującego się, natomiast pogląd organu rentowego nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.) **jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31**, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę. Przepis ten stosuje się odpowiednio do płatników składek, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 2, którzy nieprawidłowo ustalili liczbę ubezpieczonych lub grupę działalności, przy czym, jeżeli płatnik składek stwierdzi nieprawidłowość, obowiązany jest on ponownie ustalić stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe we własnym zakresie (art. 34 ust. 3 ustawy).

Sąd Okręgowy w pełni podziela także pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 25 września 2014r. w sprawie III AUa 2766/13. Sąd Apelacyjny podkreślił, wówczas że „Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza zaś przepisy kreujące sankcje dla płatników składek, powinny być interpretowane ściśle, niemniej wielokrotnie podkreślano w judykaturze, odpowiedzialność wynikająca z art. 34 ustawy wypadkowej nie jest odpowiedzialnością absolutną. **Należy odróżnić przypadek podania danych nieprawdziwych od podania danych nieprawidłowych**. Sankcję wyższej stopy procentowej pociąga za sobą jedynie fakt nieprzekazania lub przekazania organowi rentowemu danych nieprawdziwych, tj. ukierunkowanych na wprowadzenie organu rentowego w błąd w zakresie niezbędnym do skalkulowania wysokości tej składki, a więc: innego poziomu zatrudnienia osób ubezpieczonych, zmiany lub poszerzenia rodzaju prowadzonej działalności, które łączą się z innym poziomem i występowania zagrożeń (ryzyk) wypadkowych oraz skutków tych zagrożeń, albo stwierdzenia nowych istotnych z punktu widzenia ubezpieczenia wypadkowego ryzyk, które ujawniły się w związku z przekształceniem organizacyjno - prawnym prowadzonej działalności pozarolniczej. Istotne jest przy tym, aby pomiędzy podaniem nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31 ustawy wypadkowej, a ustaleniem przez organ rentowy stopy procentowej składki w zaniżonej wysokości zachodził związek przyczynowo - skutkowy. Nie każda bowiem sytuacja nierzetelnego wypełnienia dokumentów ubezpieczeniowych przez płatnika skutkuje konsekwencjami w postaci zastosowania tzw. "sankcyjnej" stopy procentowej ubezpieczenia wypadkowego. **Ustawa nie wiąże bowiem odpowiedzialności z art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej z każdym przypadkiem niewłaściwego obliczenia składki na ubezpieczenie**. Ustalenie przez organ rentowy samego tylko faktu odprowadzenia składki w zaniżonej wysokości nie uprawnia organu do wymierzenia sankcji określonej w art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej”.

W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę pod pojęciem "nieprawdziwe dane", o których mowa w we wskazanym przepisie należy rozumieć informacje niezgodne ze stanem faktycznym, a nie błędnym określeniem wysokości składki.

W rozpoznawanej sprawie nie można zarzucić odwołującemu się, że nie przekazał on do ZUS danych, o których mowa w art. 31 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Nie można też przyjąć, że przekazane dane są nieprawidłowe, bo ZUS w żaden sposób nie kwestionował tych danych, tj. nie twierdził, że przekazane dane są niezgodne ze stanem faktycznym, a w szczególności, że nieprawidłowa jest wskazana

przez odwołującego się liczba ubezpieczonych oraz grupa działalności według (...). Jedynym zarzutem podnoszonym przez organ rentowy było to, że odwołujący się nieprawidłowo ustalił stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe, ale w ocenie Sądu samo błędne podanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie jest wystarczającą przesłanką dla zastosowania dyspozycji art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

Zdaniem Sądu treść art. 34 ustawy wyraźnie wskazuje, że warunkiem zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe zostało spowodowane nieprzekazaniem odpowiednich danych lub przekazaniem nieprawidłowych danych. Tylko zatem taka przyczyna zniżenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe pozwala na zastosowanie powyższego przepisu, natomiast w każdej innej sytuacji zniżenia stopy procentowej składki – niezależnie od przyczyny tego zniżenia – brak jest podstaw do zastosowania sankcji z art. 34 ustawy. Przepis ten jednoznacznie wiąże możliwość podwyższenia o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe z sytuacją zniżenia stopy procentowej tej składki wskutek niepodania danych lub podania nieprawidłowych danych wskazanych w art. 31 ustawy, a ponieważ jego zastosowanie oznacza znaczną dolegliwość dla płatnika składek to - jak każdy przepis „penalizujący”- nie powinien on być interpretowany rozszerzająco. Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.11.2008r. (sygn. III AUa 753/2008, Lex Polonica nr 2052503) stwierdzając, że „art. 34 ust. 1 ustawy posługując się pojęciem „danych” lub „nieprawdziwych danych” odnosi się jedynie do błędnego wskazania działalności według (...), a nie do błędnie ustalonej przez wnioskodawcę stopy procentowej, która może być skorygowana i uiszczona wraz z odsetkami”. Sąd Apelacyjny zajął stanowisko, że przepis art. 34 ustawy wypadkowej nie obejmuje swą dyspozycją sytuacji zniżenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, gdy płatnik składek przekazał wymagane prawem informacje, a dane zawarte w tej informacji nie są nieprawdziwe.

Sąd Okręgowy ponadto podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 7.01.2013r. Podwyższenie o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest sankcją za opłacanie przez płatnika składek na to ubezpieczenie w niższej wysokości niż to **wynika z ryzyka wypadkowego wiążącego się z faktycznie wykonywaną przez niego działalnością** (art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.). II UK 142/12OSNP 2013/21-22/260 oraz pogląd Sądu Apelacyjnego w Gdańsku wyrażony w wyroku z dnia 7 września 2011r. wyrażony w sprawie III AUa 345/11 - Podanie przez płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) błędnych danych dotyczących rodzaju działalności wg (...) (kod wskazany w nieobowiązującym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. Nr 33, poz. 289 ze zm.) zamiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. Nr 251, poz. 1885 ze zm.)) jest podaniem "nieprawidłowych danych" (art. 30 ust. 6 pkt 2) a nie "nieprawdziwych danych", o których stanowi art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej. Taka sytuacja nie wyczerpuje dyspozycji przepisu art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej, która zobowiązuje organ rentowy do ustalenia, w drodze decyzji, stopy procentowej składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Konsekwencją błędu popełnionego przez płatnika składek jest wyłącznie dokonanie korekty informacji we własnym zakresie (art. 31 ust. 10) lub dokonanie jej z urzędu przez organ rentowy w trybie art. 31 ust. 12 ustawy wypadkowej .

Reasumując, nawet błędne określenie przez odwołującego stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na 1,76%, (a nie na 1,93%), nie uzasadnia zastosowania wobec odwołującego się dyspozycji art. 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, tj. podwyższenia o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Przepis ten przewiduje bowiem, że Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych tylko w sytuacji, gdy zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe było wynikiem niepodania lub podania nieprawidłowych danych, o których mowa w art. 31 ustawy, a w rozpoznawanej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca.

Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie art. **477¹⁴ § 2 k.p.c.** **dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji** stwierdzając, że brak jest podstaw do podwyższenia A. Z. o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od 1.04.2014 do 31.03.2015r.